

RAPORT WSTĘPNY

WYPADEK 2021/0572

Państwowa Komisja Badania Wypadków Lotniczych

UL. CHAŁUBIŃSKIEGO 4/6, 00-928 WARSZAWA | TELEFON ALARMOWY 500 233 233

RAPORT WSTĘPNY

WYPADEK

ZDARZENIE NR – 2021/0572

STATKI POWIETRZNE: 1 - Samolot VULCAIR P-68, SP-FPM

2 - Samolot SAAB- 340 A, SP-KPU

DATA I MIEJSCE ZDARZENIA – 23 marca 2021 r., EPGD

Niniejszy Raport jest dokumentem prezentującym ustalenia Państwowej Komisji Badania Wypadków Lotniczych dotyczące okoliczności zdarzenia lotniczego, jego przyczyn i zaleceń dotyczących bezpieczeństwa, który został sporządzony na podstawie informacji znanych w dniu jego sporządzenia.

Wykorzystywanie Raportu do celów innych niż zapobieganie wypadkom i incydentom lotniczym, może prowadzić do błędnych wniosków i interpretacji.

Raport został sporządzony w języku polskim. Inne wersje językowe mogą być sporządzane jedynie w celach informacyjnych.

WARSZAWA 2021

Spis treści

Spis treści	2
Informacje ogólne	3
1. Historia lotu	4
2. Obrażenia osób	4
3. Uszkodzenia statku powietrznego	5
4. Informacje o pilocie samolotu VULCANAIR P68.....	7
5. Informacje o statkach powietrznych	7
6. Informacje meteorologiczne.....	7
7. Informacje o miejscu zdarzenia	7
8. Informacje o szczątkach i zderzeniu	8
9. Czynniki przeżycia	8
10. Planowane działania PKBWL	8

Informacje ogólne

Numer ewidencyjny zdarzenia	2021/0572			
Rodzaj zdarzenia	WYPADEK			
Data zdarzenia	23 marca 2021 r.			
Miejsce zdarzenia	Lotnisko Gdańsk (EPGD)			
Rodzaj, typ statku powietrznego	Samolot VULCANAIR P68 OBSERVER 2, Samolot SAAB-340 A			
Znaki rozpoznawcze SP	SP-FPM, SP-KPU			
Użytkownik/Operator SP	MGGP Aero, SPRINT AIR			
Dowódca SP	Pilot, licencja zawodowa CPL (A)			
Liczba ofiar/rodzaj obrażeń	Śmiertelne	Poważne	Lekkie	Bez obrażeń
	–	–	1	–
Władze krajowe i zagraniczne poinformowane o zdarzeniu	ULC, ICAO, EASA, SIA Italy, SIA Sweden			
Podmiot badający	PKBWL			
Pełnomocni Przedstawiciele i ich doradcy	Pełnomocny przedstawiciel SHK Szwecja			
Dokument zawierający wyniki	RAPORT WSTĘPNY			
Zalecenia	Brak			
Adresat zaleceń	Nie dotyczy			

1. Historia lotu

W dniu 23 marca 2021 r. pilot samolotu VULCANAIR P68, SP-FPM, w godzinach porannych wykonał lot fotogrametryczny nad morzem Bałtyckim na północ od miejscowości Jastarnia, a następnie miał wykonać lot powrotny do bazy operacyjnej, na lotnisko Rzeszów (EPRZ). Po przylocie z lotu fotogrametrycznego na lotnisko Gdańsk (EPGD), samolot został zaparkowany na płaszczyźnie postojowej numer 1 na stanowisku 1.

W związku z planowanym powrotem do bazy operacyjnej, pilot złożył plan lotu i powrócił do samolotu. Oczekując na decyzję z biura operacyjnego wykonał przegląd samolotu, sprawdził stan paliwa i oleju oraz zabezpieczenie samolotu na stanowisku postojowym, między innymi sprawdził umieszczenie podstawek pod przednim podwoziem. Oczekiwanie na decyzję trwało około 40 minut i pilot w tym czasie przebywał w kabinie samolotu. Po tym czasie otrzymał decyzję, że ma sam wracać do Rzeszowa.

Pilot wykonał procedurę przedstartową w kabinie samolotu, uruchomił silniki, sprawdził parametry pracy silników i instalacji pokładowych i poprosił wieżę o zezwolenie na kołowanie do pasa w użyciu. Po otrzymaniu zgody na kołowanie zwiększył obroty silników jednak samolot nie ruszył z miejsca. Pilot zorientował się, że nie usunął podstawek spod kół i opuścił kabinę, przy pracujących silnikach, w celu usunięcia podstawek spod przedniego koła. Pilot nie pamiętał, czy wyciągnął dźwignię hamulca postojowego przed opuszczeniem kabiny.

Po wyjściu z samolotu pilot przeszedł w rejon przedniego podwozia i usunął podstawki spod koła, w tym momencie samolot zaczął się przemieszczać. Pilot próbował zatrzymać samolot, ale potknął się o wcześniej usunięte podstawki i upadł. Samolot przeokołował nad nim i przemieszczał się w kierunku drogi kołowania „L”. Pilot próbował dogonić przemieszczający się samolot, ale nie zdołał tego uczynić.

Samolot VULCANAIR P68 przeokołował przez drogę kołowania „L” i uderzył w tylną część zaparkowanego na stanowisku numer 32 samolotu SAAB 340, SP-KPU. W związku ze zdarzeniem samoloty doznały poważnych uszkodzeń (szczegółowy opis w punkcie 3).

2. obrażenia osób

Tabela 1. obrażenia osób uczestniczących w zdarzeniu

Urazy	Załoga	Pasażerowie	Inne osoby	RAZEM
Śmiertelne	0	-	-	0
Poważne	0	-	-	0
Lekkie	1	-	-	1
Brak	0	-	-	0

3. Uszkodzenia statku powietrznego

Na skutek zdarzenia doszło do uszkodzeń obu statków powietrznych.

Opis uszkodzeń samolotu VULCANAIR P68

Statek powietrzny został uszkodzony w znacznym stopniu. Uszkodzenia dotyczą głównie przedniej części samolotu oraz śmigieł i silników, czyli obszarów, które podczas zdarzenia weszły w kolizję z elementami drugiego statku powietrznego. Kabina statku powietrznego została poważnie uszkodzona w jej górnej części od przodu samolotu aż do sekcji centroptata. Oszklenie kabiny obustronnie popękało, a jego elementy zostały wepchnięte do wnętrza kabiny pilota. Po prawej stronie samolotu uszkodzeniu uległy elementy skrzydła oraz zespołu napędowego. Po lewej stronie samolotu doszło do mniejszych uszkodzeń w obrębie silnika oraz uszkodzone zostało skrzydło.

Rys. 1. Samolot VULCANAIR P68: uszkodzone oszklenie kabiny (zdjęcie po lewej) i uszkodzona łopata prawego śmigła silnika (zdjęcie po prawej) [źródło: PKBWL]

Rys. 2. Samolot VULCANAIR P68: uszkodzona osłona prawego silnika (zdjęcie po lewej) i uszkodzone lewe skrzydło (zdjęcie po prawej) [źródło: PKBWL]

Opis uszkodzeń samolotu SAAB-340 A

Statek powietrzny został uszkodzony w znacznym stopniu. Uszkodzenia objęły głównie część ogonową samolotu, lewą stronę kadłuba w jego części tylnej oraz klapę skrzydła lewego i tylną część gondoli lewego silnika wraz z rurą wydechową. Uszkodzenia są głębokie i dotyczą zarówno poszycia jak i wewnętrznej struktury wytrzymałościowej płatowca. Większość uszkodzeń spowodowana została przez pracujące prawe śmigło samolotu VULCAIR P68. Uszkodzone zostały następujące elementy samolotu:

- tylna sekcja osłony gondoli lewego silnika,
- rura wydechowa lewego silnika,
- kłapa lewego skrzydła,
- poszycie, wręgi i podłużnice części ogonowej,
- wiązka przewodów elektrycznych części ogonowej,
- popychacze układu sterowania sterem wysokości w części ogonowej,
- płetwa brzuszna po lewej stronie części ogonowej wraz z jej dwoma kątownikami montażowymi,
- odpinana owiewka części ogonowej,
- podpora części ogonowej,
- pokrywa wziernika serwisowego układu klimatyzacji w ogonie,
- część tylna poszycia kadłuba po lewej stronie, lewy panel boczny poszycia, panele dolne poszycia,
- poszycie kabiny, klejony zespolony tylny panel dolny, wręgi, podłużnice,
- drzwi serwisowe przedziału zasilania elektrycznego po lewej stronie samolotu.

Rys. 3. Uszkodzenia samolotu SAAB-340 A w części ogonowej [źródło: Port Lotniczy Gdańsk]

Rys. 4. Samolot SAAB-340 A: uszkodzenia lewego silnika oraz kłapy lewego skrzydła (zdjęcie po lewej) i uszkodzenia dolnej części kadłuba (zdjęcie po prawej) [źródło: Port Lotniczy Gdańsk]

4. Informacje o pilocie samolotu VULCANAIR P68

Mężczyzna, lat 59, posiadający ważną licencję pilota zawodowego samolotowego CPL(A) z ważnymi uprawnieniami SEP(L), MEP(L), IR, FI, z nalotem całkowitym ponad 9700 h, w tym na samolotach wielosilnikowych klasy MEP(L) ponad 6200 h.

Pilot posiadał orzeczenie lotniczo-lekarskie klasy 1 w okresie ważności.

Po zdarzeniu pilot został poddany badaniu na zawartość alkoholu – wynik badania wykazał 0,00 promila.

5. Informacje o statkach powietrznych

Tabela. 2. Informacje ogólne o statkach powietrznych

Typ SP	VULCANAIR P68 TC „Observer 2”	SAAB SF340A
Numer seryjny	420-20/OB2	145
Rok produkcji	2002	1989

6. Informacje meteorologiczne

Zdarzenie nastąpiło w dzień, przy dobrej widzialności.

7. Informacje o miejscu zdarzenia

Do wypadku doszło na lotnisku Gdańsk (EPGD) – lotnisko międzynarodowe, położone 12 kilometrów na zachód od miasta Gdańsk.

8. Informacje o szczątkach i zderzeniu

Wykonano oględziny miejsca zdarzenia, wykonano dokumentację fotograficzną uszkodzonych samolotów, zabezpieczono dokumentację samolotu SP-FPM, zabezpieczono zapisy z kamer przemysłowych lotniska oraz zapisy korespondencji radiowej.

9. Czynniki przeżycia

W związku ze zdarzeniem pilot odniósł niewielkie obrażenia.

10. Planowane działania PKBWL

Komisja oczekuje na raport ze sprawdzenia instalacji hamowania samolotu SP-FPM ze szczególnym uwzględnieniem instalacji hamulca postojowego oraz planuje dokonanie analizy dokumentacji operacyjnej portu lotniczego, szczególnie w odniesieniu do samolotów odlatujących.

KONIEC

Kierujący zespołem badawczym

Podpis na oryginale